CZU: 811.135.1’373.231
https://doi.org/10.52505/lecturi.2025.07.09

TERMINOLOGIA PRELUCRĂRII PIEILOR REFLECTATĂ ÎN NUME DE FAMILIE

Viorica RĂILEANU
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7855-3412

Rezumat. *Numele de familie au o mare varietate de semnificații și de origini. O parte semnificativă dintre numele de familii, atestate astăzi, au la baza formării lor termeni din domeniul prelucrării pieilor de animale. Pe timpuri, acest meșteșug a constituit un mod de viață cotidian atât pentru mediul rural, cât și pentru cel urban, fiind și o sursă de venit.*

Terminologia bogată, varietatea produselor specifice acestui domeniu au contribuit substanțial la formarea și consolidarea sistemului antroponimic național contemporan. Inițial, prin asociere, metaforă, metonimie sau sinecdocă, unii termeni au devenit calificative pentru anumite persoane. Ulterior, aceste calificative s-au transmis descendenților săi, care, cu timpul, au devenit nume de familie.

Cuvinte-cheie: *nume de familie, poreclă, meșteșug, prelucrarea pieilor, terminologie.*

Leatherworking Terminology Reflected in Surnames

Abstract. *Family names have a wide variety of meanings and origins. A significant number of surnames attested today are based on terms from the field of animal hide processing. In former times, this craft represented a quotidian way of life for both rural and urban communities, while also being a source of income.*

The rich terminology and the variety of products specific to this domain contributed significantly to the formation and consolidation of the contemporary national anthroponymic system. Initially, through association, metaphor, metonymy, or synecdoche, certain terms became qualificatives for specific individuals. Later on, these qualificatives were passed down to their descendants and, over time, turned into family names.

Keywords: *surname, nickname, craft, leather processing, terminology.*

Interesul sporit față de domeniul prelucrării pieilor[1] de animale este justificat prin faptul că a contribuit, prin terminologia bogată, la formarea

[1] „Piele jupuită de pe un animal (și prelucrată); *blană*” (DEX).

și consolidarea sistemului antroponimic național. Or, o parte semnificativă de nume de familii au la baza formării lor termeni specifici domeniului menționat, întrucât pieile de animale au fost o materie primă foarte generoasă și, de aici, omniprezentă.

„Moldova se bucura (…) de bogate surse de materie primă pentru a-și dezvolta un meșteșug local al pielăritului, deoarece creșterea vitelor era una din ocupațiile principale ale locuitorilor" (Olteanu, 1959, p. 133). Ca materie primă, pe lângă pieile provenite de la animalele domestice (boi, cai, capre, miei, oi, porci, vaci, viţei etc.), se mai foloseau și pieile provenite de la animalele sălbatice (beici, biberi, căprioare, cerbi, dihori, iepuri, lupi, râși, soboli/samuri, urși, veveriţe, vidre, vulpi și „alte piei de dobitoace" (Pamfile, 1910, p. 40). Însemnările istorice denotă faptul că „urme ale unor obiecte din piele de animale prelucrată au fost descoperite în necropolele din sec. X-XII Hansca-Căprăria (…), Branişte-Moţca (…) şi Costeşti-Stânca Bălţii" (*Meșteșuguri populare tradiționale moldovenești*, 2017, p. 24). Inițial, prelucrarea pieilor de animale era doar o ocupație casnică „practicată periodic în toate gospodăriile, pentru satisfacerea cerinţelor elementare în vestimentaţie şi a altor necesităţi cotidiene" (*Meșteșuguri populare tradiționale moldovenești*, 2017, p. 25). Ulterior, odată cu creșterea cerințelor interne (pentru harnașamentul cavaleriei, încălțămintea și îmbrăcămintea oastei etc.), dar și externe (pentru comerț[2], pentru darurile sultanilor la diverse ocazii[3]), prelucrarea pieilor a luat amploare în târguri și orașe. „Din datele de arhivă reiese (…) că în Moldova, în secolele X-XIV, meşteşugul pieilor şi blănurilor era atestat aproape în toate localităţile rurale, pe domeniile feudale ori mănăstireşti, la oraşe, fie sub forma unui meşteşug propriu-zis, bine organizat, fie ca meşteşug casnic, pentru nevoile limitate ale familiei" (Maier, 2019, p. 166). Creșterea valorii articolelor din piele la nivelul unei considerabile surse de venit a impus anumite „*dări*[4] şi *servicii*" (Boldur, 1970, p. 104).

În orașe, meșteșugarii pielari prezentau o categorie socială de bază, care „se grupau în profesii, pe uliţi şi mahalale ca şi în timpul de mai tîrziu (sec. XVII), pentru care avem numeroase documente" (Boldur, 1970,

---

[2] „În aprilie 1650 se trimiteau din Moldova şi din Ţara Românească importante cantităţi de piei, lucrate (*talpă*) şi nelucrate, în Transilvania" (Olteanu, 1959, p. 134).

[3] „Darurile în blănuri de animale oferite sultanului, şi, mai ales, diferitelor persoane influente de la curtea acestuia, constituiau o povară destul de grea" (Olteanu, 1957, p. 90). Fapt confirmat de Dimitrie Cantemir, în *Descrierea Moldovei*, relatând că în momentul înscăunării domnitorului i se oferea trimisului, care-i aducea insignele de investire, un caftan căptușit cu blană de samur și peșcheș opt blănuri, plus altele slujbașilor (Cantemir, 1909, p. 126).

[4] Cum ar fi „*pielăritul* (*кожнир*), ceea ce-i echivalent cu piei" (Olteanu, 1957, p. 91).

p. 104). Cele mai răspândite meşteşuguri specializate în confecţionarea obiectelor din piele erau *cizmăritul* (*ciubotăritul*), *cojocăritul*, *curelăritul*, *tăbăcăritul*[5] etc.

Pentru a putea confecţiona obiecte utilitare, pieile brute erau puse în vase speciale: *amuş*, *cenuşar*, *dubă*, *pignea*, *zăcătoare* etc. pentru a fi prelucrate „argăsite (curăţite), tăbăcite[6] (dubite şi colorate)" (Şofransky, 2008, p. 122). În funcţie de modul de prelucrare (argăsire, brănuire, crușire, dubire, sineluire, ştoluire etc.), pielea brută se transforma în produse finite: *astrahan*, *blanc*, *box*, *bulgariu*[7], *caracul*, *chiurec*, *crupon*, *ierhă*, *jarcă*, *iuft*, *marochin*, *meşină*, *misadă*, *nafea*, *nubuc*, *pacea*[8], *saftian*[9], *şevro*/(reg.) *javrău*, *talpă*, *teletin*, *toval*, *velur*, *zagara* etc. Pielea tăbăcită a unui animal purta numele acelui animal: *biber*, *bizon*, *cacom*, *castor*, *dihor*, *jder*[10], *samur*, *sângeap*[11], *sobol*, *veveriţă*, *vidră* etc.

Uneltele folosite la prelucrarea pieilor erau puţine la număr şi se întâlneau aproape în toate zonele unde se practica acest meşteşug: *bedreag*, *beţc*/*peţc*, *boc*, *butuc*, *ciocâlteu*, *ciop*, *custură*, *gripcă*, *jug de tras pielea*, *potricală*, *preduce*, *război*, *scafă*, *sinalău*, *spatulă*, *stative*, *şan*, *sulac*/*sulhac*, *teglici* etc.

Produsele rezultate din pieile tăbăcite erau de o mare diversitate. O bună parte era folosită pentru confecţionarea încălţămintei[12]: *bocanci*, *botoşi*, *călţuni*, *cizme*,

---

5 Astăzi, despre aglomerările de ateliere meşteşugăreşti, despre viaţa economică dinamică a oraşului Chişinău din epoca feudală, ne mai amintesc numele de străzi atestate: *Tăbăcăria Nouă*, *Tăbăcăria Veche*. Străzile poartă numele vechiului cartier, aflat în acea zonă, unde erau concentrate atelierele de prelucrare a pieilor (tăbăcăriile). „Majoritatea celor care lucrau la tăbăcitul pieilor locuiau în preajmă, formând o localitate a tăbăcarilor numită *Tăbăcăria*. Tăbăcirea pieilor era considerat un proces nociv, iar din cauza mirosului specific atelierele erau situate în mahalalele sărace de la periferie sau chiar în afara oraşului" (*Chişinău*: *bulevarde*, *străzi*, *pieţe*, *parcuri*. *Ghid enciclopedic*, 2017, p. 40).

6 „Un termen impropriu" (Maier, 2019, p. 169).

7 „După 1620 aflăm o scrisoare din Moldova către Bistriţa pentru un vameş cu rosturi încurcate într'o afacere de piei de capra şi «doaspradzeace bolgarii»" (Pamfile, 1910, p. 40).

8 „Blane de samuri mai proaste care se zic *paicea* pentru că sunt făcute din picioarele samurilor" (Cantemir, 1909, p. 202).

9 Astăzi (ironic) „piele la om" (cf. expresia: *I s-a zbârcit saftianul*).

10 „La 18 februarie 1630, Francisk Liszty, având nevoie de 100 de blănuri de jder, se adresează bistriţenilor dacă nu cumva au venit la Bistriţa din Moldova «negustori de jderi»" (Hurmuzaki, 1913, pp. 980-981).

11 „Prin oraşe umblă-n sănii / Fel de feluri de jigănii / Ce-năuntru nici nu-ncap / De samur şi de sângeap" (Alexandru Macedonschi, *Zi de iarnă*).

12 Cea mai veche pereche de încălţăminte de piele datează din anul 3500 î.Hr. (*Pielea naturala – cum se obţine şi câte tipuri sunt*).

fileri/*hileri*/*iler*, *iminei*[13], *meş*(*t*)*i*, *opinci* etc. O altă parte a pieilor tăbăcite era folosită pentru confecționarea îmbrăcămintei. Din informaţiile de arhivă aflăm că acest meşteşug a avut o înflorire deosebită în perioada feudală. Croirea pieilor pentru îmbrăcăminte se făcea prin măsurări aproximative: cu cotul, degetele, palma, șchioapa etc. Principalele piese confecționate erau **bundițele** (pieptare deschise) și **diverse tipuri de cojoace** (cu şi fără mâneci, lungi şi scurte): *biniș* (Muntenia)/*beniș* (Moldova), *bituș*(*c*)*ă* (Transilvania), *bundă*/*bondă*/*boandă*/*bonta* (Moldova, Bucovina), *burcă* (Moldova, Bucovina), *burnuz*, *cațaveică* (Moldova), *cepchen*, *contoman*[14], *contăș*, *fermenea*, *folar* (Transilvania), *ghiordea*, *giubea*, *malotea*, *poașcă* (Moldova), *scurteică*, *spențer*, *tâmbar* etc.; **căciulile**[15]: *calpace*, *gugiumane*, (*i*)*șlice*, *țurcane*/*țurci* etc.; **pantalonii** (în special, *meşinii*), **mănuşile, gulerele la haine groase** etc.

Pieile tăbăcite mai erau utilizate pentru confecționarea **obiectelor de uz casnic**: *burdufuri*, *ciururi*, *dârmoane*, *foale*, *ploști*, *ranițe*, *săhăidace*, *straițe*/*traiste*, *tășci*, *teci*, *teșcoave*, *tolbe*, *tulumuri* etc.; **obiectelor de decor**: *chimire*, *chisele*, *curele*, *genți*, *învelitori de cărți*, *șerpare*, *tăsmăluțe* etc.; **obiectelor de harnașament**: *bice*, *căpestre*, *cravașe*, *dârlogi*, *frâie*, *hamuri*, *harapnice*, *șei*, *trăgători* etc.

Relațiile strânse între locuitorii Moldovei, inclusiv Basarabiei, și ai altor regiuni românești (Bucovinei, Munteniei, Olteniei, Transilvaniei etc.) au făcut ca fondul lexical de bază al terminologiei prelucrării pieilor de animale, confecționării obiectelor de port şi celor uzuale să fie destul de bogat și variat. „Multe dintre aceste denumiri sunt amintite în documentele domnitorilor valahi și moldoveni, în actele boierești, începând cu sec. XIV–XV” (Bîzgu, 2022, p. 119) sau le regăsim în poezia populară, în sursele etnografice, în operele unor scriitori, redând „amintirea unei îndepărtate mode”.

Unii termeni, depășind sfera producției meșteșugărești, și-au găsit reflectare în antroponimie. Or, „apelativele care au fost reținute ca făcând parte din terminologia prelucrării pieilor au fost sursă de creare de porecle și supranume în secolul al XIX-lea, care au ajuns să se impună ca nume de familie oficiale” (Oancă, 2022, p. 54). Poreclele desemnau o trăsătură recognoscibilă pentru cineva care avea o îndeletnicire legată de un obiect, implicând astfel o relație a persoanei denumite cu produsul activității sale. În felul acesta, are loc trecerea de la obiectul produs la

---

[13] „Încălţările acelea orientale confecționate din piele de marochin de culoare gălbuie-portocalie” (Alexianu, 1987, p. 18).

[14] Este o contaminare dintre *contoș* + *suman*. „(Moldova) cojoc cu gulerul de blană de oaie, iar gâtul și piepții cu vulpe sau cu lup” (Șăineanu, 1929, p. 163).

[15] De menționat că „în multe cazuri înălțimea căciulii indica statutul social al purtătorului, prin culoare, formă și modul de a așeza și purta această piesă era remarcată categoria de vârstă” (Formagiu, 1974, pp. 112-113).

identitate socială. Totodată, poreclele au constituit trăsături caracteristice pentru persoanele care purtau des un anumit obiect, aveau particularități asociate cu acel obiect etc., or, „felul de a se îmbrăca, obiectele de vestimentație, (…), în afară de gust, mai denotă și starea socială a purtătorului" (Cosniceanu, 2004, p. 39). Fiind atât de individuale și de subiective, astăzi este greu să stabilim care a fost motivarea lor semantică, forma internă, semnul denominativ distinctiv. Ținem să subliniem totuși că poreclele aveau „funcție afectivă și de denominație individuală" (Zăbavă, 2010, p. 77), iar pentru a deveni nume de familie poreclele au trebuit să treacă prin faza de supranume. Transmise urmașilor, sensul inițial nu mai corespunde realității, se desemantizează și nu mai caracterizează persoana, ci doar o denumește: Toader *Burcă* (MEF, 1975, p. 411), Gheorghii *Talpă* (*Ibidem*, p. 445), Ștefan *Meşină* (*Ibidem*, p. 454), Neculaiu *Săhăidacă* (*Ibidem*, p. 439) etc.

Astăzi, în nomenclatorul oficial atestăm o categorie de nume de familie care au derivat de la termeni ce denumesc obiecte de îmbrăcăminte și încălțăminte confecționate din piele: **Beniș** – 49[16] (< *biniș* „(înv.) haină boierească de solemnitate, lungă și cu blană pe margini"); **Botoș** – 1 (< *botoș* „pantof grosolan de piele"); **Bundă** – 2 (var.: **Boanta** – 2, **Bontă** – 1, **Bonta** – 54) (< *bundă* „blană mare făcută din piei de oaie, întrebuințată de țărani ca îmbrăcăminte de iarnă"); **Burcă** – 681 (var.: **Burca** – 1401) (< *burcă* „cojoc mițos (mai adesea întors cu mițele afară"); **Calpac**[17] – 130 (< *calpac* „căciulă mare sferică sau cilindrică, de piele neagră, tivită cu blană scumpă, pe care o purtau domnul și boierii mari (mai târziu și negustorii străini)"); **Cațaveică**[18] – 14 (var.: **Cațaveica** – 171) (< *cațaveică* „haină scurtă îmblănită, purtată de femei"); **Căciulă**[19] – 6 (var.: **Caciula** – 100) (< *căciulă* „obiect confecționat din blană de oaie sau de alt animal și care servește la acoperirea capului"); **Cepchin** – 29 (< *cepchen* „pieptar țărănesc îmblănit" (CADE)); **Ciubotă** – 45 (< *ciubotă* „(Moldova) cismă: *ciobote de piele groasă*"

[16] Cifra reprezintă frecvența actuală a numelui de familie pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

[17] „Cu toate că domnitorii interziceau orășenilor și țăranilor să poarte haine și podoabe boierești, totuși avea loc un proces continuu de preluare a acestora de către funcționarii și slujitorii de curte, iar apoi de către locuitorii urbelor și satelor. La aceste piese se referă *ilicul*, *calpacul* ș.a. Exista și un proces invers: unele elemente de port tradițional erau preluate în vestimentația boierimii: *cușmele*, *bundițele*, *chimirele*, *brâiele* etc." (Zelenciuc, Kalașnicova, 1993, p. 35).

[18] Termenul *cațaveică* se folosește numai în Moldova. Îl atestăm și la Ion Creangă „Boii se opresc. Țăranul vine spre vulpe, se uită la ea de aproape și, văzând că nici nu suflă, zice: – Bre! da' cum naiba a murit vulpea asta aici?! Ti!… ce frumoasă *cațaveică* am să fac nevestei mele din blana istui vulpoiu!" (Ion Creangă, *Ursul păcălit de vulpe*).

[19] „După soiul căciulii știai cu cine ai de a face; cu cât *căciula* era mai mare, cu atâta omul era mai însemnat" (Alecu Russo, *Studie moldavă*).

(Șăineanu, 1929, p. 130)); **Cojoc** – 180 (var.: **Cojoca** – 26) (< *cojoc* „obiect de îmbrăcăminte făcut din piele de oaie prelucrată cu mițe cu tot, cu blana în interior, care se poartă mai mult la țară”); **Colțun** – 67 (< *călțun* „(învechit și popular) încălțăminte de sărbătoare, un fel de cizme” (DLRLC); „cizmulițe occidentale, scurte, de piele galbenă fără toc” (Alexianu, 1987, p. 244)); **Contășel** – 9 (var.: **Contașel** – 24) (< *contăș* „scurteică îmblănită pe care o poartă țăranii, prin Bucovina și prin Moldova” + suf. *-el*); **Felea** – 66 (< germ. *Fell* „blană, cojoc, piele” + suf. *-ea*); **Ilic** – 34 (< *ilic* „cojoc lung, confecționat din postav roșu și piele de dihor” (MDA)); **Jamca** – 8 (< *jamcă* „pieptar din blană” (Stati, 2011, p. 157)); **Jubea** – 267 (< *giubea* „pieptar”); **Mănușa** – 2 (var.: **Manușa** – 10) (< *mănușă* „accesoriu de îmbrăcăminte confecționat din piele”); **Meșină** – 181 (var.: **Meșina** – 671, **Meșin** – 20) (< *meșină* „obiect confecționat din meșină (piele de oaie sau de capră, tăbăcită)”; (în Moldova, erau cunoscuți pantalonii țărănești numiți *meșini*); **Opincă**[20] – 108 (var.: **Opinca** – 299, **Opinco** – 1, **Ochinca** – 111, **Ochincă** – 17) (< *opincă* „încălțăminte țărănească din piele ce se leagă de picior cu curele sau târsâne”); **Poșcoi** – 7 (< *poașcă* „pieptar sau cojoc făcut din piele de oaie de calitate inferioară”); **Șlic**[21] – 9 (< (*i*)*șlic* „căciulă din blană de samur purtată de domni și boieri”; „căciulă boierească, pătrată și îmblănită, a cărei formă și lungime variau după gradul boieriei”); **Subă** – 17 (var.: **Șuba** – 90) (< *șubă* „haină groasă căptușită cu blană”); **Țurcă** – 42 (var.: **Țurca** – 294) (< *țurcă* „căciulă mare și mițoasă făcută din blană de oaie țurcană”) etc.

O altă categorie de nume de familie o formează cele care au derivat de la termeni ce denumesc obiecte care au diferite întrebuințări[22]: **Bici** – 20 (var.: **Biciu** – 50) (< *bici* „obiect din împletitură de curele”); **Burduf** – 3 (var.: **Burduh** – 365) (< *burduf* „sac făcut din piele netăbăcită, uneori din stomacul unui animal (capră, oaie, bivol), în care se păstrează sau se transportă brânză, făină, apă etc.; piele subțire, bine curățită, care, pe vremuri, se întrebuința în locul geamurilor”); **Burdujel** – 81 (diminutiv de la *burduf*); **Biciușca** – 109 (var.: **Ghiciușca** – 21, **Ghișușcă** – 4) (< *biciușcă* „bici scurt și subțire”); **Căpăstru** – 87 (var.: **Capăstru** – 2) (< *căpăstru* „legătură de curele care se pune în capul calului ca să fie ținut în grajd” (Scriban, 1939)); **Chise** – 94 (var.: **Chesa** – 18) (< *chisea* „(pop.) pungă (de piele) în care se țin banii sau tutunul” (DEX)); **Chimirciuc** – 34 (< *chimir*

---

[20] Opinca a fost primul articol de piele vândut în Țara Românească.

[21] „Pe cât *șlicul* se urca în lățime și în lungime, cu atâta capul aflat dedesubt era tare și mare și strașnic la viață. Un om pe vremea aceea putea fără rușine să nu știe carte, dar pentru un șlic, mai ales să fi fost acel șlic nalt ca obeliscul din grădina publică, s-ar fi dat în vânt” (Alecu Russo, *Studie moldavă*).

[22] Unele au format porecle care semnalează plastic, lapidar și spiritual defecte ale indivizilor.

„brâu lat de piele, adesea ornamentat și prevăzut cu buzunare, pe care îl poartă țăranii” + suf. *-ciuc*); **Foalea** – 95 (var.: **Folea** – 4) (< *foale*[23] „sac primitiv făcut din pielea unor animale; *burduf*”); **Ciur** – 247 (< *ciur* „o sită mai mare de piele”); **Palașcu** – 1 (var.: **Palașca** – 1) (< *palașcă* „(învechit și popular) geantă de piele, care se poartă la șold); **Pungă** – 120 (var.: **Punga** – 690) (< *pungă* „săculeț (cu băieri) de piele în care se țin banii”); **Sahaidac** – 64 (var.: **Sagaidac** – 287) (< *săhăidac* „tolbă pentru săgeți”); **Traistă** – 15 (var.: **Traista** – 142, **Straista** – 214, **Straistă** – 84) (< *traistă* „obiect în formă de sac, confecționat din piele”); **Tașcu** – 131 (var.: **Tașcă** – 208) (< *tașcă* „pungă de piele în care se țin tutunul, banii etc.”); **Tăgîrță** – 5 (var.: **Tagîrța** – 2) (< *tăgîrță* „geantă de piele”); **Teacă** – 422 (var.: **Teaca** – 332) (< *teacă* „toc de piele, în care se țin obiecte tăioase”); **Torba** – 6 (< *tolbă* „tașcă”); **Tulum** – 83 (< *tulum* „burduf pentru untdelemn” (Șăineanu, 1929, p. 671)); **Zgîrbaci** – 8 (< *zgârbaci* „bici făcut mai ales din curele (uneori cu vârfurile plumbuite), servind odinioară ca instrument de tortură” (MDA)) etc.

Concluzii

Utilizarea pieilor de animale reprezintă una dintre cele mai vechi practici ale omului, esențială pentru satisfacerea nevoilor fundamentale precum îmbrăcămintea, încălțămintea și diverse obiecte utilitare. În perioada medievală, în Moldova, meșteșugurile legate de prelucrarea pieilor au atins un grad înalt de dezvoltare. Meșteșugurile tradiționale legate de prelucrarea pieilor nu doar că au contribuit la dezvoltarea economică și culturală a comunităților rurale și urbane din trecut, dar au lăsat și o amprentă lingvistică durabilă în antroponimia națională. Or, termeni specifici limbajului profesional de prelucrare a pieilor de animale și-au găsit reflectare în antroponimie, în mod deosebit în numele de familie. Cercetarea acestora ne oferă informații valoroase despre viața cotidiană, despre activitățile economice și meșteșugurile tradiționale practicate de strămoșii noștri. Totodată, ne pot oferi informații valoroase despre evoluția limbii române din mai multe perspective, deoarece sunt un glosar viu al limbii istorice, al lexicului arhaic.

Referinţe bibliografice:

1. ALEXIANU, Alexandru. *Mode și veșminte din trecut. Cinci secole de istorie costumară românească.* București: Editura Meridiane, 1987, vol.1.

2. BÎZGU, Tatiana. O experiență inedită: studierea și confecționarea căciulii tradiționale la orele de educație tehnologică. *Akademos*, 2022, nr. 1, pp. 119-124. DOI: https://doi.org/10.52673/18570461.22.1-64.17.

[23] În a doua jumătate a sec. XVIII, în Moldova, se plătea și un impozit pe burdufurile cu brânză numit *folărit*.

3. BOLDUR, Alexandru V. *Ştefan cel Mare Voievod al Moldovei* (*1457-1504*). *Studiu de istorie socială şi politică.* Madrid: Editura «Carpatii», 1970.

4. CADE = CANDREA, I.-A. şi Gh. ADAMESCU. *Dicţionar enciclopedic ilustrat.* Bucureşti, 1931.

5. CANTEMIR, D. *Descrierea Moldovei*, ed. Miron Nicolescu. București: Editura Librăriei SOCEC & Co, 1909.

6. *Chișinău*: *bulevarde*, *străzi*, *piețe*, *parcuri. Ghid enciclopedic.* Chișinău, 2017.

7. COSNICEANU, Maria. *Nume de familie* (*din perspectivă istorică*). Chișinău: Pontos, 2004.

8. DEX = *Dicţionarul explicativ al limbii române.* Ediţia a II-a revăzută şi adăugită. Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009.

9. DLRLC = *Dicţionarul limbii romîne literare contemporane.* Dimitrie Macrea, Emil Petrovici (coordonatori), Al. Rosetti et al. (colectiv). București: Editura Academiei Republicii Populare Române, 1955-1957.

10. FORMAGIU, H.-M. *Portul popular din România.* București: ARTIS, 1974.

11. Hurmuzaki = *Documente privitoare la istoria românilor. Acte şi scrisori din arhivele oraşelor ardelene* (*Bistriţa*, *Braşov*, *Sibiiu*). Vol. 15, partea II. 1601-1825. Culese de Eudoxiu de Hurmuzaki. București, 1913.

12. MAIER, Radu Octavian. *Meşteşuguri ţărăneşti tradiţionale în spaţiul românesc.* București: Editura Etnologica, 2009.

13. MDA = *Micul dicţionar academic.* Ediția a II-a. București: Editura Univers Enciclopedic, 2010.

14. MEF = *Moldova în epoca feudalismului. Vol. VII*, *partea II. Recensământul populației Moldovei din anii 1772-1773 și 1774.* Chișinău: Editura Știința, 1975.

15. *Meşteşuguri populare tradiţionale moldoveneşti.* (*Din colecţiile Bibliotecii Naţionale*). Ediție îngrijită de Mariana Harjevschi. Chișinău: Centrul editorial-poligrafic BNRM, 2017.

16. OANCĂ, Teodor. Nume de familie care provin din terminologia prelucrării pieilor. *Philologia*, 2022, nr. 2, pp. 54-76.

17. OLTEANU, Ștefan. Meșteșugurile din Moldova în secolul al XVII-lea. *Studii și materiale de istorie medie*, vol. III, 1959, pp. 101-232.

18. OLTEANU, Ștefan. Un aspect al producției meșteșugărești în orașele din Moldova în secolul al XVII-lea (prelucrarea pieilor). *Studii. Revistă de istorie*, anul X, 1957, nr. 3, pp. 87-111.

19. PAMFILE, Tudor. *Industria casnică la români.* București: Editura Librăriei SOCEC & Co, 1910.

20. *Pielea naturală – cum se obține și câte tipuri sunt.* Disponibil: https://www.gepas-mag.ro/blog/articole/pielea-naturala-ce-este-tipuri [accesat 2025-03-28].

21. SCRIBAN, August. *Dicționaru limbiĭ românești.* (*Etimologii*, *înțelesuri*, *exemple*, *citațiuni*, *arhaizme*, *neologizme*, *provincialisme*). Ed. I-a. Iași: Institutul de arte grafice „Presa Bună”, 1939.

22. STATI, Vasile. *Dicţionar moldovenesc-românesc.* Ed. II-a. Chișinău, 2011.

23. ŞĂINEANU, Lazăr. *Dicţionar universal al limbii române.* Ediţia a VI-a. Craiova: Editura „Scrisul românesc” S.A., 1929.

24. ȘOFRANSKY, Zina. *Geneza şi evoluţia cromaticii tradiţionale în spaţiul carpato-danubiano-pontic.* Teză de doctor habilitat, 2008. Disponibil: archive.org/details/carti-df3/Geneza%20si%20evolutia%20cromaticii%20traditionale%20in%20spatiul%20carpato%20danubiano%20pontic/mode/2up?q=pieilor&view=theater [accesat 2025-02-28].

25. ZĂBAVĂ, Elena Camelia. *Structuri derivaționale în antroponimia din Oltenia.* Craiova: Editura Universitaria, 2010.

26. ZELENCIUC, V. și N. KALAȘNICOVA. *Vestimentația populației orășenești din Moldova /sec. XV–XIX/.* Chișinău: Știința, 1993.

Surse:

27. RUSSO, Alecu. *Studie moldavă.* Disponibil: https://ro.wikisource.org/wiki/Studie_moldovan%C4%83 [accesat 2025-04-28].

28. CREANGĂ, Ion. *Ursul păcălit de vulpe.* Disponibil: http://ro.wikisource.org/wiki/Ursul_p%C4%83c%C4%83lit_de_vulpe [accesat 2025-04-28].

29. MACEDONSCHI, Alexandru. *Zi de iarnă.* Disponibil: https://ro.wikisource.org/wiki/Zi_de_iarn%C4%83 [accesat 2025-04-28].

Notă: Articol elaborat în cadrul subprogramului de cercetare 010301 „Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică”, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM.